

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติอากาศสะอาดเพื่อประชาชน พ.ศ.
นายศุภชัย ใจสมุทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติอากาศสะอาดเพื่อประชาชน พ.ศ.

☒ กฎหมายใหม่

☐ แก้ไขเพิ่มเติม

☐ ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยอากาศสะอาดเพื่อประชาชน

๒.๒ เหตุผล

โดยที่สถานการณ์ฝุ่นควันซึ่งเป็นมลพิษทางอากาศที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตทุกชีวิต ซึ่งเกิดขึ้นติดต่อกันมาเป็นระยะเวลานานอย่างต่อเนื่องและมีความรุนแรงมากขึ้น โดยมีสาเหตุมาจาก แหล่งกำเนิดต่าง ๆ ทั้งจากระบบการขนส่ง จากโรงงานอุตสาหกรรม เขตพื้นที่ก่อสร้าง การเผาในที่โล่ง การเผาตอซังของเกษตรกร การเผาพื้นที่ป่า รวมถึงสาเหตุจากฝุ่นควันที่ลอยมาจากแหล่งกำเนิดที่อยู่ใน ต่างประเทศ ปัจจุบันมีการขยายตัวของมลพิษครอบคลุมไปยังพื้นที่ต่างๆกว้างขวางขึ้น และยังคงความเข้มข้น ของมลพิษในระดับที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ต่างๆ เป็นประจำทุกปี ประชาชนที่อยู่ใน พื้นที่ที่คุณภาพอากาศเป็นพิษต่างได้รับผลกระทบซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายและตกอยู่ในภาวะอันตราย ทั้งในทางด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต่อเด็ก ผู้สูงอายุ และสตรีที่มีครรภ์ อีกทั้งยังส่งผล กระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ทั้งในด้านงบประมาณในการรักษาพยาบาล ความเสียหาย ต่อธุรกิจการท่องเที่ยว ภาพลักษณ์ของประเทศที่สะท้อนถึงความล้มเหลวในการจัดการเกี่ยวกับการดูแล สุขภาพของประชาชนและการจัดการมลพิษ สมควรที่จะต้องพัฒนาปฎิรูประบบการบริหารจัดการให้มี ประสิทธิภาพ เพื่อให้มีการบริหารจัดการมลพิษทางอากาศอย่างเป็นระบบ อันจะนำไปสู่การมีอากาศที่สะอาด โดยส่งเสริมให้เกิดระบบการวางแผนเพื่อป้องกันการปล่อยมลพิษ ฝุ่น ควัน กลิ่น เข้าสู่สภาพแวดล้อม และชั้นบรรยากาศ การบูรณาการเชิงระบบของหน่วยงานต่าง ๆ ภาครัฐ ร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม การบริหารจัดการระบบงบประมาณเพื่อการมีอากาศสะอาดระบบการบริหารราชการเชิงพื้นที่ที่เป็นแหล่งของ อากาศที่ไม่สะอาด การพัฒนามาตรฐานคุณภาพอากาศ ระบบการประเมินคุณภาพอากาศ ระบบการเฝ้าระวัง ระบบการเตือนภัยจากสถานการณ์อากาศที่ไม่สะอาด ระบบการจัดการในสถานการณ์วิกฤติจากสภาพอากาศ และระบบการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการให้เกิดอากาศสะอาด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

☒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

☐ ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายศุภชัย ใจสมุทร กับคณะเป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๑. มีการกำหนดให้รัฐต้องจัดให้มีระบบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความสะดวกของอากาศ โดยรัฐจะต้องจัดให้มีนโยบายการจัดการให้มีระบบสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อสุขภาพในระดับชาติ มีการส่งเสริมและปรับปรุงระบบการบริหารราชการต่อหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนการบูรณาการการปฏิบัติงานทั้งภาครัฐและเอกชนด้วยการอำนวยความสะดวกสนับสนุนข้อมูลต่างๆ เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ และจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ อีกทั้งเสนอให้มีกฎหมายเพื่อพัฒนาระบบการจัดการคุณภาพอากาศที่มีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็ว

๒. มีการจัดตั้งคณะกรรมการในรูปแบบต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการเพื่ออากาศสะอาด โดยกำหนดให้คณะกรรมการอากาศสะอาดมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการด้านวิชาการหรือคณะกรรมการคณะกรรมการมลพิษทางอากาศ มีการกำหนดให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด โดยเฉพาะการจัดให้มี “คณะกรรมการอากาศสะอาด” ดังกล่าวยังพระราชบัญญัติได้กำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจหลายประการ เช่น การกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนการจัดการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม การกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศ การพิจารณาเห็นชอบยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพอากาศ การเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนระบบการจัดการสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะการจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนากระบวนการเก็บข้อมูล ระบบการติดตามเฝ้าระวัง ระบบการประมวลผล ระบบการเตือนภัย และโครงข่ายข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับมลพิษทางอากาศและข้อมูลสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพอากาศ รวมถึงจัดให้มีกลไกและมาตรการสนับสนุน อำนาจความสะดวกแก่การดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบการจัดการสภาพแวดล้อม รวมถึงการให้สิทธิประโยชน์และแรงจูงใจที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบูรณาการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นควันและการพัฒนาคุณภาพอากาศ เป็นต้น

๓. มีการกำหนดภาระหน้าที่ให้กับส่วนราชการในการขับเคลื่อนภารกิจตามร่างกฎหมายดังกล่าว โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพัฒนาระบบฐานข้อมูลแผนที่ทางภูมิศาสตร์แสดงจุดที่มีความสำคัญต่อคุณภาพอากาศ พร้อมทั้งติดตั้งอุปกรณ์เครื่องวัดคุณภาพอากาศให้ครอบคลุมพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศในรูปแบบข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) และพัฒนาระบบปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์เพื่อการติดตาม การประมวลผลการวิเคราะห์สถานการณ์คุณภาพอากาศตามมาตรฐานสากลจากแหล่งมลพิษทางอากาศชนิดต่างๆ การจัดทำระบบฐานข้อมูลดิจิทัลกลางที่สามารถเชื่อมต่อกับระบบฐานข้อมูลที่สามารถรายงานผลได้ทันทีและตลอดเวลา รวมทั้งการจัดทำขอบเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ซึ่งจะได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศที่อยู่ในระดับวิกฤติจากแหล่งมลพิษที่เกิดขึ้นในท้องที่ต่างๆ ในรูปแบบของข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เพื่อการติดตามคุณภาพอากาศ และจัดทำรายงานสถานการณ์ผลกระทบจากมลพิษทางอากาศที่อยู่ในระดับวิกฤติที่เกิดจากแหล่งมลพิษต่างๆ ในท้องที่เสนอต่อคณะกรรมการอากาศสะอาด พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคุณภาพอากาศ ผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงที่อาจได้รับผลกระทบ

๔. มีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ประเภทของแหล่งมลพิษ โดยให้คณะกรรมการมลพิษจัดทำเป็นระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์และจัดให้มีระบบการติดตามตรวจสอบมลพิษอย่างต่อเนื่อง เมื่อเขตพื้นที่ใดเป็นแหล่งมลพิษทางอากาศให้จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษให้ดำเนินการ

๕. เจ้าพนักงานอากาศสะอาด มีอำนาจในการออกหนังสือเรียกบุคคลใดๆมาให้อัยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณา หรือมีอำนาจเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใดๆ เพื่อตรวจสอบ ควบคุม หรือสั่งให้ยุติการกระทำที่ก่อให้เกิดมลพิษ

๖. มีการกำหนดโทษทางอาญาของผู้ฝ่าฝืนร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ผู้ใดมิให้ความร่วมมือหรือฝ่าฝืนตามร่างพระราชบัญญัตินี้

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. สำนักนายกรัฐมนตรี
๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ
๔. กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๕. กระทรวงสาธารณสุข
๕. อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
๖. คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ
๗. ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้รัฐต้องจัดให้มีระบบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมให้มีอากาศสะอาดเพื่อประชาชน โดยจัดให้มีนโยบายระดับชาติ การสนับสนุนบูรณาการของหน่วยงานรัฐและภาคส่วน จัดทำระบบมาตรฐาน

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดสิทธิของบุคคลให้ได้รับอากาศสะอาดโดยได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพัฒนาระบบปฏิบัติการและฐานข้อมูลในรูปแบบข้อมูลข่าวสารสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) เพื่อติดตามคุณภาพอากาศและพัฒนาระบบปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์ เพื่อการติดตาม การประมวลผล การวิเคราะห์สถานการณ์คุณภาพอากาศตามมาตรฐานสากลจากแหล่งมลพิษทางอากาศชนิดต่างๆ

๔. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้ “คณะกรรมการด้านวิชาการแหล่งมลพิษ” มีอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดแหล่งมลพิษและกำหนดเขตพื้นที่มลพิษทางอากาศ และการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษ

๕. ท่านเห็นด้วยกับอำนาจหน้าที่ของ “เจ้าพนักงานอากาศสะอาด” หรือไม่อย่างไร

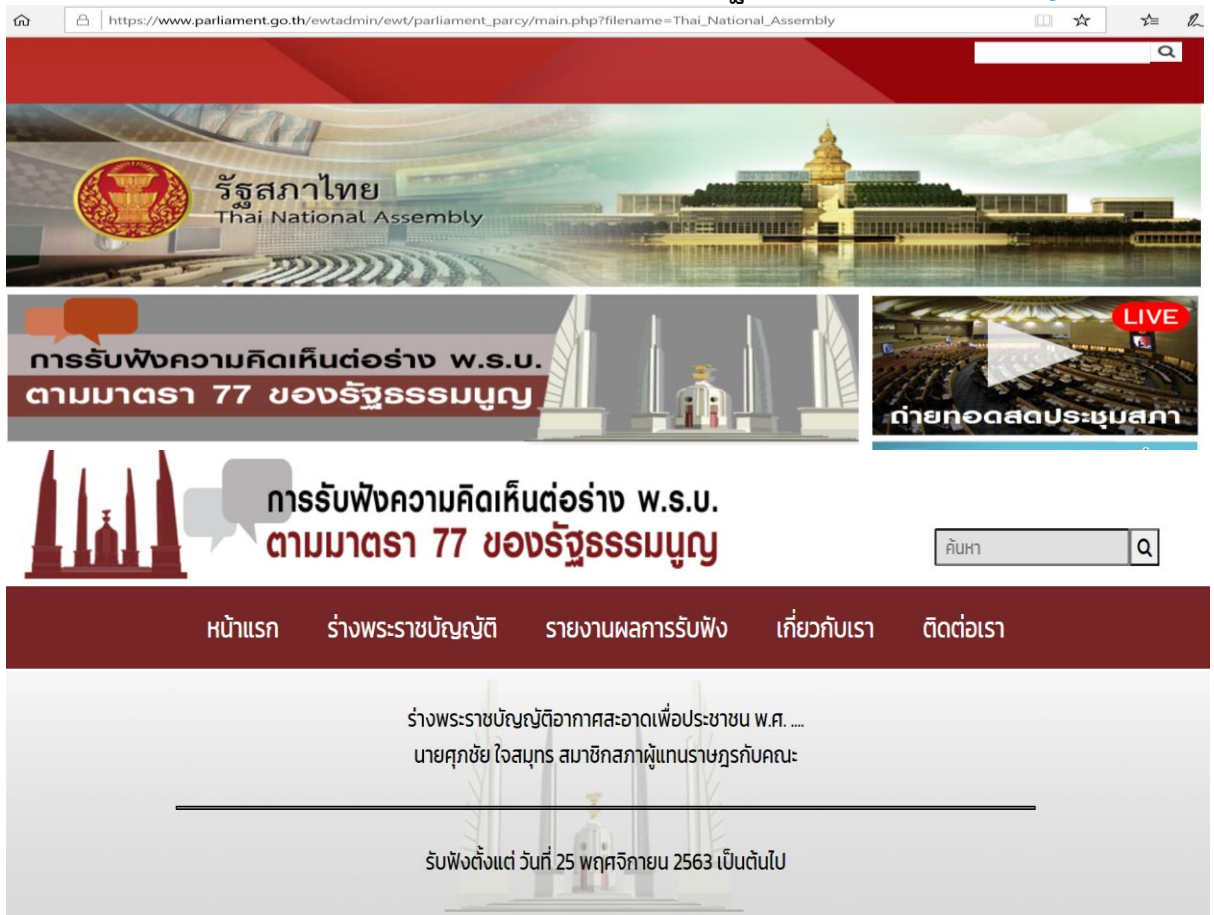
๖. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดโทษทางอาญาที่กำหนดไว้ตามร่างกฎหมายนี้ หรือไม่ อย่างไร

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา จำนวน ๖๙ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

- ๒.๑ สำนักนายกรัฐมนตรี
- ๒.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒.๓. กระทรวงการคลัง สำนักงานงบประมาณ
- ๒.๔. กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- ๒.๕ กระทรวงสาธารณสุข
- ๒.๖ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
- ๒.๗ คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ

๕ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

จำนวน ๘ ราย ซึ่งเป็นประชาชนทั่วไป

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ที่ได้แสดงความคิดเห็นมี จำนวน ๗ ราย

ประกอบด้วย

๑. สำนักนายกรัฐมนตรี

๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
๔. คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้รัฐต้องจัดให้มีระบบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมให้มีอากาศสะอาดเพื่อประชาชน โดยจัดให้มีนโยบายระดับชาติ การสนับสนุนบูรณาการของหน่วยงานรัฐแลภาคส่วน จัดทำระบบมาตรฐาน

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ที่ดี	

๒. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กับการกำหนดสิทธิของบุคคลให้ได้รับอากาศสะอาดโดยได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

- ไม่มีการเสนอความเห็น

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- การกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับอากาศสะอาดและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย โดยกำหนดเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนนั้น อาจทำให้การบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาสภาพอากาศของรัฐประสบปัญหาในการปฏิบัติ จึงสมควรกำหนดเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องจัดการให้ประชาชนได้รับอากาศสะอาดมีความเหมาะสมกว่า

๓. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบปฏิบัติการและฐานข้อมูลในรูปแบบข้อมูลข่าวสารสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) เพื่อติดตามคุณภาพอากาศและพัฒนาระบบปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์ เพื่อการติดตาม การประมวลผล การวิเคราะห์สถานการณ์คุณภาพอากาศตามมาตรฐานสากลจากแหล่งมลพิษทางอากาศชนิดต่างๆ

- ไม่มีการเสนอความเห็น

๔. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้ “คณะกรรมการด้านวิชาการแหล่งมลพิษ” มีอำนาจและหน้าที่ในการกำหนดแหล่งมลพิษและกำหนดเขตพื้นที่มลพิษทางอากาศ และการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษ

- ไม่มีการเสนอความเห็น

๕. ท่านเห็นด้วยกับอำนาจหน้าที่ของ“เจ้าพนักงานอากาศสะอาด” หรือไม่อย่างไร

- ไม่มีการเสนอความเห็น

๖. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดโทษทางอาญาที่กำหนดไว้ตามร่างกฎหมายนี้ หรือไม่อย่างไร

- ไม่มีการเสนอความเห็น

๕.๓ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ร่างพระราชบัญญัติอากาศสะอาดเพื่อประชาชน พ.ศ. มีเนื้อหาและหลักการเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ และการกำหนดหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานหรือคณะกรรมการใด ๆ ต้องสอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจของการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องมีการกระจายทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณให้สอดคล้องกับพันธกิจที่เพิ่มขึ้นตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

คณะกรรมการมลพิษทางอากาศควรเพิ่ม อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นกรรมการเพิ่มเติม และในส่วนของคณะกรรมการอากาศระดับจังหวัดเพียงคณะเดียวเพื่อลดความซ้ำซ้อนในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่สถานการณ์ฝุ่นควันซึ่งเป็นมลพิษทางอากาศที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตทุกชีวิตซึ่งเกิดขึ้นติดต่อกันมาเป็นระยะเวลานานอย่างต่อเนื่องและมีความรุนแรงมากขึ้น โดยมีสาเหตุมาจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ทั้งจากระบบการขนส่ง จากโรงงานอุตสาหกรรม เขตพื้นที่ก่อสร้าง การเผาในที่โล่ง การเผาตอซังของเกษตรกร การเผาพื้นที่ป่า รวมถึงสาเหตุจากฝุ่นควันที่ลอยมาจากแหล่งกำเนิดที่อยู่ในต่างประเทศ ปัจจุบันมีการขยายตัวของมลพิษครอบคลุมไปยังพื้นที่ต่างๆกว้างขวางขึ้น และยังคงความเข้มข้นของมลพิษในระดับที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ต่างๆ เป็นประจำทุกปี ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ที่คุณภาพอากาศเป็นพิษต่างได้รับผลกระทบซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายและตกอยู่ในภาวะอันตรายทั้งในทางด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต่อเด็ก ผู้สูงอายุ และสตรีที่มีครรภ์ อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ทั้งในด้านงบประมาณในการรักษาพยาบาล ความเสียหายต่อธุรกิจการท่องเที่ยว ภาพลักษณ์ของประเทศที่สะท้อนถึงความล้มเหลวในการจัดการเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของประชาชนและการจัดการมลพิษ สมควรที่จะต้องพัฒนาปฎิรูประบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีการบริหารจัดการมลพิษทางอากาศอย่างเป็นระบบ อันจะนำไปสู่การมีอากาศที่สะอาด โดยส่งเสริมให้เกิดระบบการวางแผนเพื่อป้องกันการปล่อยมลพิษ ฝุ่น ควัน กลิ่น เข้าสู่สภาพแวดล้อมและชั้นบรรยากาศ การบูรณาการเชิงระบบของหน่วยงานต่าง ๆ ภาครัฐ ร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม การบริหารจัดการระบบงบประมาณเพื่อการมีอากาศสะอาดระบบการบริหารราชการเชิงพื้นที่ที่เป็นแหล่งของอากาศที่ไม่สะอาด การพัฒนามาตรฐานคุณภาพอากาศ ระบบการประเมินคุณภาพอากาศ ระบบการเฝ้าระวังระบบการเตือนภัยจากสถานการณ์อากาศที่ไม่สะอาด ระบบการจัดการในสถานการณ์วิกฤติจากสภาพอากาศ และระบบการพัฒนาศักยภาพความรู้เกี่ยวกับการจัดการให้เกิดอากาศสะอาด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

☒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๗

☒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นการสร้างสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การรับมือกับโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

☐ แผนการปฏิรูปประเทศ

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายแบบบูรณาการซึ่งมีเนื้อหารับรอง “สิทธิของประชาชนที่จะหายใจอากาศสะอาด (Right to breath clean air)” และมีบทบัญญัติเพื่อกำหนด “หน้าที่ของรัฐ” อันเป็นหลักประกันของประชาชนให้รัฐต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการทำให้สิทธิดังกล่าวเกิดขึ้นจริงภายใต้ระบบบริหารจัดการโดยภาครัฐและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้มีการบริหารจัดการมลพิษทางอากาศอย่างเป็นระบบอันจะนำไปสู่การมีอากาศที่สะอาดอย่างยั่งยืนต่อไป

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัตินี้ มีความใกล้เคียงกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมาตรา ๔ ได้มีการนิยาม “อากาศเสีย” ไว้เป็นการเฉพาะ อีกทั้งกำหนด “มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม” และ “ภาวะมลพิษ” ให้ครอบคลุมถึงอากาศด้วย และมีการกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการชดเชยค่าเสียหายจากรัฐในกรณีที่เกิดจากมลพิษที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน (มาตรา ๖ (๑) และ (๒)) นายกรัฐมนตรีมีอำนาจในการสั่งการมิให้กระทำการใด ๆ เมื่อการแพร่กระจายของมลพิษ ซึ่งหากปล่อยไว้เช่นนั้นจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกายหรือสุขภาพอนามัยของประชาชน (มาตรา ๙) และมีการกำหนดอำนาจของรัฐมนตรีไว้หลายประการ เช่น มีอำนาจในการกำหนดมาตรการป้องกัน แก้ไข ระวังหรือบรรเทาเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุอันตรายจากภาวะมลพิษโดยจัดทำแผนฉุกเฉินเพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นไว้ล่วงหน้า (มาตรา ๑๐) มีอำนาจประกาศกำหนดประเภทของมลพิษ และควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษจากการปล่อยทิ้งอากาศเสีย (มาตรา ๕๕ ประกอบมาตรา ๖๘) ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศกำหนดให้ท้องถิ่นเป็นเขตควบคุมมลพิษเพื่อดำเนินการควบคุม ลด และขจัดมลพิษได้ (มาตรา ๕๙)

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปควบคู่กับการคงอยู่ของสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์บนเงื่อนไขที่สังคมเป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศนั้น ภาครัฐต้องให้ความสำคัญ โดยการดำเนินนโยบายด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ การพัฒนาระบบข้อมูล การรายงานผลและโครงสร้างพื้นฐานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ตลอดจนศักยภาพในการดำเนินงานตามนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้มากยิ่งขึ้น ตลอดจนมุ่งเน้น การหาวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อสภาพสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์แล้ว ก็จะช่วยส่งผลต่อการท่องเที่ยว ทำให้มีรายได้จากนักท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกประเทศมากขึ้น ด้านสาธารณสุข มีการเจ็บป่วยจากโรคทางเดินอากาศที่น้อยลง

ผลกระทบต่อสังคม

ทำให้เกิดการพัฒนาปฏิรูประบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการมลพิษทางอากาศอย่างเป็นระบบ อันจะนำไปสู่การมีอากาศที่สะอาด โดยส่งเสริมให้เกิดระบบการวางแผนเพื่อป้องกันการปล่อยมลพิษ ฝุ่น คาร์บอน กลิ่น เข้าสู่สภาพแวดล้อมและชั้นบรรยากาศ การบูรณาการเชิงระบบของหน่วยงานต่าง ๆ ภาครัฐ ร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม มีการบริหารจัดการระบบงบประมาณเพื่อการมีอากาศสะอาดระบบการบริหารราชการเชิงพื้นที่ที่เป็นแหล่งของอากาศที่ไม่สะอาด การพัฒนามาตรฐานคุณภาพอากาศ ระบบการประเมินคุณภาพอากาศ ระบบการเฝ้าระวัง ระบบการเตือนภัยจากสถานการณ์อากาศที่ไม่สะอาด ระบบการจัดการในสถานการณ์วิกฤติจากสภาพอากาศ และระบบการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการให้เกิดอากาศสะอาด

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

☐ มี

☒ ไม่มี

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

☒ มี

☐ ไม่มี

เหตุผลและความจำเป็น

มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการอากาศสะอาด เพื่อกำหนดหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการเพื่ออากาศสะอาด ให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพอากาศโดยเป็นคณะกรรมการหลักตามร่างพระราชบัญญัตินี้

(๒) คณะกรรมการอากาศสะอาดจังหวัด และคณะกรรมการสะอาดกลุ่มจังหวัด เพื่อมีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตมลพิษทางอากาศ

(๓) คณะกรรมการมลพิษทางอากาศ เพื่อมีอำนาจในการกำหนดประเภทและลักษณะของมลพิษ และประกาศกำหนดเขตพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษทางอากาศ

๘. บทกำหนดโทษ

☐ ไม่มี

☒ โทษทางอาญา

☐ โทษทางปกครอง

☐ โทษปรับเป็นพินัย

☐ โทษอุกฤษณ์

เหตุผลและความจำเป็น

มีความจำเป็นต้องกำหนดโทษทางอาญาเพื่อควบคุมให้ได้รับความร่วมมือแก่เจ้าพนักงานอากาศสะอาดและต้องปฏิบัติตามกฎหมายนี้อย่างเคร่งครัด

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดขึ้น จากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้วตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร